

Tiedustelu ja hakemus vesijohtoverkoston liittymisestä ja kustannusperusteista - kiinteistö 90-408-7-29

Kunnanhallitus 13.04.2026 § 76

Valmistelija

Tekninen johtaja Mikko Luostarinen, Kermanrannantie 7, 79700 Heinävesi, puh. 040 355 6320, email: mikko.luostarinen@heinavesi.fi

Selostus

Heinäveden kuntaan on toimitettu 11.2.2026 tiedusteluksi ja hakemukseksi otsikoitu kirjallinen asiakirja, joka koskee vesihuoltoverkoston liittymisen kustannusperusteita Karvio-Varistaival runkolinjaan ja kunnan osallistumista vesihuollon rakentamiskustannuksiin. Kirjallisen tiedustelun on toimittanut kiinteistön 90-408-7-29 omistaja. Asiakirjassa on viitattu lisäksi, että alueella on alustavan tiedon mukaan n. 3-5 kiinteistönomistajaa, jotka ovat ilmaisseet halukkuutensa vesihuoltoverkoston liittymisen osalta.

Vesihuoltoverkoston liittymisen teknisen toteutuksen ja kustannusten osalta tiedustelussa pyydetään kuntaa huomioimaan asiaa koskevat aiemmat päätökset ja noudattamaan kuntalaisten yhdenvertaista kohtelua. Tiedustelussa pyydetään kunnan kirjallista selvitystä miten kunta aikoo osallistua hakemuksessa mainitun vesihuollon sivuhaaran rakentamiseen ilmoitettujen kiinteistöjen rajalle saakka, niin että se on linjassa aiemmin kunnan toteuttaminen hankkeiden ja ennakkotapausten kanssa. Perusteluina kunnan osallistumiselle kustannuksiin, asiakirjassa on mainittu:

Hallintolain mukainen yhdenvertaisuusperiaate

Asiakirjan toimittajan mukaan hänen tiedossaan on, että kunta on aiemmissa päätöksissään osallistunut vesihuollon rakentamiskustannuksiin kohteissa, jotka sijaitsevat varsinaisen runkolinjan ulkopuolella tai vaativat erillisiä sivuhaaroja. Tähän viitaten, on hakijan mukaan katsottava, että samaa periaatetta on sovellettava myös muihin vastaavassa asemassa oleviin kiinteistöihin. Mainittuina esimerkkeinä ovat Palokin Pakanpääntien sivuhaara, varistaipaleen maamiesseurantalo ja Karvion Takunlahden ja Vallantien varren alue.

Kohtuuttomat kustannukset ja tekninen tarkoituksenmukaisuus

Hakijan mukaan vesihuoltolain tarkoituksena on edistää asutuksen ja elinkeinoelämän tarpeita vastaavaa vesihuoltoa ja hakijan tekemän tiedustelun ja esityksen mukaisesti toteutettava kiinteistöjen liittäminen kunnan vesihuoltoon on yleisen edun mukaista, kun huomioidaan asutuksen säilyminen kunnan alueella tai pysyvien asukkaiden saaminen kuntaan. Mikäli kunta ei osallistu kustannuksiin, nousevat liittymäkustannukset alueen osalta kohtuuttomiksi verrattuna taajama-alueen tai aiempien liittyjien kustannuksiin.

Kunnan strateginen tavoite asutuksen säilyttämiseksi

Hakijan kirjeessä mainitaan, että kunnan tavoitteena on säilyttää haja-asutusalueet elinvoimaisina ja hankkia uusia kuntalaisia alueelleen, vesihuollon infraruktruuriin panostaminen on tässä avainasemassa. Hakemuksessa pyydetään kuntaa selvittämään millä perusteilla sivuhaarojen rakentaminen on aiemmin hyväksytty kunnan maksettavaksi ja soveltamaan samaa linjaa kirjeessä mainittujen kiinteistöjen osalta.

Kirjallinen selvitys

Tekninen johtaja on selvittänyt tiedustelun tekijän mainitsemia esimerkkitapauksia, kunnan haja-asutusalueiden vesihuollon rakentamista Karvio-Varistaival-Palokki alueella sekä voimassa olevia kunnanvaltuuston päätöksiä haja-asutusalueen vesihuollon liittymisperusteista ja vesihuoltolain vaatimuksia kirjallisesti tiedustelun tekijälle. Kirjallinen selvitys on toimitettu tiedustelun tekijälle 26.2.2026. Selvityksestä on varattu tiedustelun ja hakemuksen tekijälle mahdollisuus asian täydentämiseen tai vastineen antamiseen hallintolain 34 § mukaisesti.

Asianosainen on sähköpostitse 4.3.2026 uudistanut tiedustelun ja hakemuksen ja pyytänyt sen toimittamista kunnanhallituksen ja valtuuston käsiteltäväksi.

Vesihuollon kehittyminen Karvion, Varistaipaleen ja Palokin alueilla

Karvion alueen kunnallistekniikka ja Huuhinsalon vedenottamo on rakentunut 2000-luvun alussa alueen asemakaavan, rakentamisen ja silloisen maankäytön kehittämistarpeen mukaisesti. Tältä ajalta käytössä olevien suunnitelmakarttojen perusteella, Karvion vesihuollon rakentaminen on sisältänyt asemakaavoitetun alueen lisäksi Vallantien varressa olevan sivuhaaran rakentamisen, Uittotuvan liittymän sekä Takunlahden vesiliittymät.

Karvion alueen vesihuollon laajentamista koskeva suunnitteluhanke on viety läpi pääosin vuoden 2005 aikana. Hankkeeseen on sisältynyt Varistaipaleen ja Palokin kyläalueen kunnallistekniikan rakentaminen, siirtoviemäri Karvion puhdistamolle sekä Metsähallituksen aloitteesta Takunniemen, Kohmanniemen ja Palokin vesihuollon laajentaminen.

Heinäveden kunnanvaltuusto on hyväksynyt 25.6.2007 § 48 Tuusniemen rajalta Huuhinsalon vedenottamolle rakennettavan vesihuollon runkolinjan ja Palokin sekä Varistaipaleen kyläalueen kunnallistekniikan rakentamisen. Hanke on saanut merkittävästi Valtion avustusta. Hankkeen suunnittelukarttojen perusteella hanke on sisältänyt mm. tiedustelussa esitetyn Pakanpääntien sivuhaaran verkoston rakentamisen. Verkostoon on myöhemmin luovutettu Metsähallituksen maankäyttösopimuksen perusteella, sen kustantamia osia Takunniemen, Kohmanniemen ja Palokin osalta. Hankevaiheen verkostokarttojen perusteella myös tiedustelun tekijän kiinteistölle, Levälahden alueelle on suunniteltu vesi- ja viemärijohdon sivuhaara, tämä ei kuitenkaan ole johtanut liittymäsopimuksiin ja rakentamistoimenpiteisiin.

Voimassa olevat liittymisperiaatteet

Valtuusto on vahvistanut 25.6.2007 § 49 periaatteet Karvion vesihuollon laajennushankkeen yhteydessä vesi- ja viemäri liittymien liittymistavoista sekä talojohtojen kytkennästä. Tämän päätöksen mukaisesti:

”

1. *poraamalla tehtävät tienalitukset tehdään kunnan toimesta ja kustannuksella, jos liittyjä on vähintään 2 kpl.*

2. *runkolinjaan liittyjä hankkii mahdollisesti tarvittavan kiinteistöpumppaamon (hankkeessa on toteutettu yhteishankinta, mutta kustannukset on maksanut liittyjä)*

3. *liittyjä rakentaa talojohtonsa runkojohdosta tai haarajohdosta tai poraamalla tehdystä tiealituksesta lähtien liittimiseen ja talosulkuineen kustannuksellaan*

4. *kunta päättää erikseen jakelujohtojen rakentamisesta kauempana olevien kiinteistöjen liittämistä varten*

”

Kunnanvaltuusto on edelleen hankkeen valmistumisen jälkeen vahvistanut seuraavat periaatteet kokouksessaan 12.12.2008 § 81 "Haja-asutusalueiden vesi- ja viemäriinjojen rakentamisperiaatteet ja avustaminen kunnanvaltuuston erikseen päättämässä hankkeissa".

Näiden periaatteiden mukaan:

Vesi- ja viemärijohtolinjat rakennetaan ja liitetään jo olemassa olevaan verkostoon haja-asutusalueille ympärivuotista asutusta varten, mikäli;

1. Liittyjiä on enemmän kuin kymmenen (10) kpl/1000 metriä.
2. Liittyjiä on vähintään neljä (4) kpl/300–500 metriä.
3. Kunta rakentaa/rakennuttaa tai hyväksyy suunnitelmat.
4. Vesiosuuskuntien osalta mahdollinen kunnan osallistuminen hankkeeseen ratkaistaan tapauskohtaisesti."

Liittymismaksuista on päätetty seuraavasti:

Haja-asutusalueilla peritään liittymismaksu, joka määräytyy vesi- ja viemärilaitoksen toiminta-alueeksi määritellyllä toiminta-alueella vahvistetusta laskennallisesta liittymismaksusta:

- 1,30-kertaisena, jos hankkeeseen on saatu valtionavustusta ja
- 1,50-kertaisena, jos hankkeeseen ei ole saatu valtionavustusta.

Hakemuksen perusteella mahdollisesti liittyviksi esitetyistä kiinteistöistä, rakennusrekisterin mukaan 2 on vakituisia asuinrakennuksia ja 3 on vapaa-ajan asuinrakennuksia. Kaavallinen tilanne alueella on yleiskaava (voimaan 28.4.2020), jossa 2 tiedustelun mukaista rakennuspaikkaa on merkitty A (asuinrakennusten rakennuspaikka) ja 3 merkitty ARA (Loma-asuntojen ja ympärivuotisten rakennusten rakennuspaikka) merkinnöin. Esityksen mukaisesti vesijohdon sivuhaaraa tulisi rakennettavaksi noin 1550 m, josta vesistöjohtona 1400 m.

Arvioidut liittymisvaihtoehdot toimitetun tiedustelun mukaisessa tapauksessa

Liittymävaihtoehtojen vertailussa on huomioitava, että esityksen mukainen alue ei ole vesihuollon toiminta-alueita tai kehittämisvyöhykettä. Mikäli kunta ottaa esityksen perusteella rakennettavan verkoston haaran vastuulle, tulee arvioida alueen vesihuollon järjestämistä myös vesihuoltolain määräämän toiminta-alueen ja liittämismaksun näkökulmasta.

1. mikäli liittyjiä on vähintään 2 kpl ja katsotaan, että Karvion taajama-Huuhinsalon vedenotto välillä noudatetaan valtuuston päätöksen 25.6.2007 § 49 mukaisia periaatteita, kunta maksaisi mahdollisen tiealituksen (Luostaritie) ja liittyjät vastaavat runkojohdosta rakennettavista talojohdoista kustannuksillaan. Liittymismaksu vesijohtoon määräytyy valtuuston päätöksen 12.12.2008 § 81 mukaisesti 1,3 kertaisena. Liittymismaksun laskentakaava on liitettävien rakennuksiin pinta-alasidonnainen. Vesijohdot jäävät liittyjien vastuulle, eikä muutoksia vesihuollon toiminta-alueeseen tehdä.
2. Kunta (kunnanvaltuusto) päättää erikseen runkojohdosta kauempana sijaitsevien kiinteistöjen liittämisen vaatiman sivuhaaran rakentamisesta, laadituttaa päätöksen 12.12.2008 § 81, kohdan 3 mukaisesti suunnitelmat ja liittyjät maksavat liittymismaksun kuten kohdassa 1. Vesihuollon toiminta-alueita

tarkastetaan päätöstä vastaavasti ja tutkitaan vesihuollon kehittämistarpeet laajemmin alueella vesihuoltolain 7 § mukaisesti.

3. Hakemuksen mukaiset kiinteistöt perustavat vesiosuuskunnan, jonka liittämisen osalta kunnan osallistuminen hankkeeseen ratkaistaa valtuuston 12.12.2008 § 81, kohdan 4 mukaisesti erikseen.

Vesihuoltolaki

Vesihuoltolaki määrittää vesihuollon kehittämisen ja järjestämisen periaatteet.

- *5 a § (5.12.2025/1087) Vesihuollon kehittäminen kunnassa*
Kunnan on kehitettävä vesihuoltoa alueellaan yhdyskuntakehitystä vastaavasti
- *6 § (5.12.2025/1087) Vesihuollon järjestäminen*
Kiinteistön omistaja tai haltija vastaa kiinteistönsä vesihuollosta.
Jos suurehkon asukasjoukon tarve taikka terveydelliset tai ympäristönsuojelulliset syyt sitä vaativat, kunnan tulee huolehtia siitä, että ryhdytään toimenpiteisiin tarvetta vastaavan vesihuoltolaitoksen perustamiseksi tai vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen laajentamiseksi.
- *7 § (5.12.2025/1087) Vesihuoltolaitosten toiminta-alueisiin sisällytettävät alueet*
Kunnan alueella vesihuoltolaitosten toiminta-alueiden tulee kattaa alueet, joilla kiinteistöjen liittäminen vesihuoltolaitoksen talousvesi- tai jätevesiviemäriverkostoon on tarpeen toteutuneen tai suunnitellun yhdyskuntakehityksen vuoksi
- *10 § (5.12.2025/1087) Kiinteistön liittäminen vesihuoltolaitoksen verkostoon*
Vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella oleva kiinteistö on liitettävä laitoksen talousvesi- ja jätevesiviemäriverkostoon.

Esityksen mukaisen ratkaisun ja lopullisen päätöksen asiasta tekee kunnanvaltuusto. Kunnanhallituksen päätös esitettävästä vaihtoehdosta on osa asian hallintosäännön mukaista valmistelua, eikä siihen saa hakea muutosta kuntalain 136 § mukaan.

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus käy keskustelun kiinteistönomistajan 90-408-7-29 tekemästä tiedustelusta ja hakemuksesta, sekä esittää kunnanvaltuustolle kunnan ratkaisua asiassa esitettyjen vaihtoehtojen pohjalta.

Päätös

Kunnanjohtaja muutti kokouksessa päätösehdotustaan seuraavasti:

Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että kunta antaa kiinteistön 90-408-5-29 omistajalle esitettyjen vaihtoehtojen kohdan 1 mukaisen vastauksen, liittyen kiinteistönomistajan tiedusteluun ja hakemukseen vesijohdon rakentamista ja liittymisperusteita koskevassa asiassa.

Kunta ei osallistu vesijohdon rakentamiskustannuksiin vesihuollon toiminta-alueen ulkopuolella tiedustelun ja hakemuksen mukaisessa tapauksessa. Valtuusto päättää, että asiassa noudatetaan sen aiempia päätöksiä ja niissä linjattuja liittymisperusteita. Kunta ei ota vireille tiedustelun ja hakemuksen mukaista vesijohdon sivuhaaran rakentamista 25.6.2007 § 49 ja 12.12.2008 § 81 mukaisena erikseen päätettävänä hankkeena (kunnan harkintavalta). Kunta maksaa mahdollisen tienalituksen vaatiman porauksen, mikäli liittyviä kiinteistöjä runkolinjaan on vähintään kaksi. Kiinteistönomistajat vastaavat verkoston rakentamisesta ja kunnossapidosta tästä eteenpäin kustannuksillaan.

Perusteena ovat seuraavat:

1. alueella ei ole ilmennyt vesihuollon runkolinjan rakentamisen jälkeen sellaista vesihuoltolain 5 ja 6 § mukaista yhdyskuntakehitystä tai muuta tarvetta, jonka perusteella vesihuoltolaitoksen tulisi laajentaa runkoverkostoa. Alueen yleiskaava on päivitetty vuonna 2020, eikä yleiskaava tai rakentaminen alueella osoita, että vesihuoltolaitoksen tulisi selvittää alueen vesihuollon järjestämistä tai sen ottamista vastuulle vesihuoltolain 6 § 2 mom. mukaisesti. Vesihuoltolaitoksella ei myöskään ole alueella suunnitteilla sellaista verkoston rakentamistoimenpidettä tai korjausta, jonka yhteydessä tiedustelun mukainen verkoston tai toiminta-alueen laajentaminen olisi tarkoituksenmukaista toteuttaa. Vesihuoltolain 6 § 1 mom. mukaan kiinteistön omistaja vastaa vesihuollon järjestämisestä, mikäli suurehkoista asukasjoukon tarpeesta ei muuta johdu.
2. Mikäli kunta laajentaisi verkostoa alueella, tulisi selvittää laajemmin vesihuoltolain 7 § mukainen toiminta-alue ja perusteet sille, sekä toiminta-alueen laajennuksella sijaitsevien kiinteistöjen liittäminen vesi- ja jätevesiverkostoon vesihuoltolain 10 § mukaisesti. Ottaen huomioon alueen kaavallisen tilanteen ja tiedustelun mukaisen kiinteistöjen hajanaisuuden ja välimatkat, aiheuttaisi se verkoston rakentamisen tutkimisen muissakin vastaavissa yleiskaavan mukaisissa tapauksissa.
3. Hakemuksen mukainen verkoston rakentaminen ei ole valtuuston 12.12.2008 § 81, kohtien 1–2 mukainen hanke, jossa on määritetty vesihuoltolaitoksen verkoston rakentamisperiaatteet ja edellytettävät liittymämäärät rakennettavan verkoston suhteen haja-asutusalueella. Kunnalla on verkoston rakentamisen ja toiminta-alueen määrittämisen osalta vesihuoltolain mukainen harkintavalta yhdyskuntakehitys ja aluerakenne huomioiden.

Kunnanhallitus hyväksyi muutetun päätösehdotuksen.

Tekninen johtaja Mikko Luostarinen oli kokouksessa kuultavana tämän asian osalta.

Valtuusto 11.05.2026 § 18
85/10.03.01.03.00/2026

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että kunta antaa kiinteistön 90–408–5–29 omistajalle esitettyjen vaihtoehtojen kohdan 1 mukaisen vastauksen, liittyen kiinteistönomistajan tiedusteluun ja hakemukseen vesijohdon rakentamista ja liittymisperusteita koskevassa asiassa.

Kunta ei osallistu vesijohdon rakentamiskustannuksiin vesihuollon toiminta-alueen ulkopuolella tiedustelun ja hakemuksen mukaisessa tapauksessa. Valtuusto päättää, että asiassa noudatetaan sen aiempia päätöksiä ja niissä linjattuja liittymisperusteita. Kunta ei ota vireille tiedustelun ja hakemuksen mukaista vesijohdon sivuhaaran rakentamista 25.6.2007 § 49 ja 12.12.2008 § 81 mukaisena erikseen päätettävänä hankkeena (kunnan harkintavalta). Kunta maksaa mahdollisen tienalituksen vaatiman porauksen, mikäli liittyviä kiinteistöjä runkolinjaan on vähintään kaksi. Kiinteistönomistajat vastaavat verkoston rakentamisesta ja kunnossapidosta tästä eteenpäin kustannuksillaan.

Perusteena ovat seuraavat:

1. alueella ei ole ilmennyt vesihuollon runkolinjan rakentamisen jälkeen sellaista vesihuoltolain 5 ja 6 § mukaista yhdyskuntakehitystä tai muuta tarvetta, jonka perusteella vesihuoltolaitoksen tulisi laajentaa runkoverkostoa. Alueen yleiskaava on päivitetty vuonna 2020, eikä yleiskaava tai rakentaminen alueella osoita, että vesihuoltolaitoksen tulisi selvittää alueen vesihuollon järjestämistä tai sen ottamista vastuulle vesihuoltolain 6 § 2 mom. mukaisesti. Vesihuoltolaitoksella ei myöskään ole alueella suunnitteilla sellaista verkoston rakentamistoimenpidettä tai korjausta, jonka yhteydessä tiedustelun mukainen verkoston tai toiminta-alueen laajentaminen olisi tarkoituksenmukaista toteuttaa. Vesihuoltolain 6 § 1 mom. mukaan kiinteistön omistaja vastaa vesihuollon järjestämisestä, mikäli suurehkoista asukasjoukon tarpeesta ei muuta johdu.
2. Mikäli kunta laajentaisi verkostoa alueella, tulisi selvittää laajemmin vesihuoltolain 7 § mukainen toiminta-alue ja perusteet sille, sekä toiminta-alueen laajennuksella sijaitsevien kiinteistöjen liittäminen vesi- ja jätevesiverkostoon vesihuoltolain 10 § mukaisesti. Ottaen huomioon alueen kaavallisen tilanteen ja tiedustelun mukaisen kiinteistöjen hajanaisuuden ja välimatkat, aiheuttaisi se verkoston rakentamisen tutkimisen muissakin vastaavissa yleiskaavan mukaisissa tapauksissa.
3. Hakemuksen mukainen verkoston rakentaminen ei ole valtuuston 12.12.2008 § 81, kohtien 1–2 mukainen hanke, jossa on määritetty vesihuoltolaitoksen verkoston rakentamisperiaatteet ja edellytettävät liittymämäärät rakennettavan verkoston suhteen haja-asutusalueella. Kunnalla on verkoston rakentamisen ja toiminta-alueen määrittämisen osalta vesihuoltolain mukainen harkintavalta yhdyskuntakehitys ja aluerakenne huomioiden.

Päätös

Teuvo Kolari esitti Tuija Koposen kannattamana vastaesityksen: 1. Asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi 2. Kunta laatii/laadituttaa hankkeesta toteutussuunnitelman ja kustannusarvion 3. Tekninen toimi tuo esityksen kunnanhallituksen käsiteltäväksi mahdollisista uusituista liittymisehdoista, jotka valtuusto vahvistaa 4. Liittyjiltä vaaditaan kirjallinen suostumus ennen kuin hanketta lähdetään toteuttamaan. Puheenjohtaja totesi, että on tehty kunnanhallituksen esityksestä poikkeava kannatettu esitys, joten on suoritettava äänestys. Puheenjohtaja esitti, että ne jotka kannattavat kunnanhallituksen esitystä, äänestävät JAA, ja ne, jotka kannattavat Teuvo Kolarin esitystä, äänestävät EI. Äänestystapa hyväksyttiin yksimielisesti. Suoritettussa äänestyksessä kunnanhallituksen esitys sai 13 JAA ääntä ja Teuvo Kolarin esitys 3 EI ääntä. Yksi oli poissa. Äänestyksen jälkeen puheenjohtaja totesi valtuuston hyväksyneen kunnanhallituksen esityksen äänin 13 – 3, 1 poissa. Hyväksyttiin

kunnanhallituksen esitys. Teuvo Kolari jätti päätöksestä eriävän
mielipiteen.